

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis,
Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis,
eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et
Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 5. Misericordia Dei immensa, incomprehensibilis. Ex Veteri. Ex Novo.
Patribus, & alijs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

Ostende faciem tuam, & salvi erimus.
Pl. 79. 4. Asperitus Dei salus nostra est; atque
in ejus vultu nostrum est adjutorium. S. Ambro-
sius.

Vidit hominem. Matth. 9. 9. Respxit Je-
sus Matthæum oculō corporali; sed multò
profundius oculō pietatis internō, seu compas-
sionis affectu; sicut respxit Petrum post tri-
nam negationem. Dionys. Carth. hic.

§. IV.

*Misericordia Dei propria,**Ex Veteri.*

Hi sunt dñi tui Israhel. Ex. 32. 4. Vitulum
populus fabricavit; sed non deslitit Deus
à benignitate: negaverunt Deum homines, sed
Deus ipsum non negavit. Iste, inquit, sunt
dñi tui Israhel, & tamen pro amore suo Deus
servat eos. S. Cyrill. Jeros. Catech. 2.

*Hi sunt dñi, qui percusserunt Egypturn
omniplagā in deserto; confortamini, & es-
tute viri Philisthium.* 1. Reg. 4. 8. Timu-
runtque valde Philisthium dicentes: *venit
Deus in castra.* ib. v. 7. Philistinorum Du-
ces, ut milites timore prostratos in pugnam
accendant, ajunt, *hi sunt dñi &c.* Lyran, isti,
ut excludant timorem ab aliis, hoc dicebant.
Nè timeant ut Deum; tacent misericordem,
percussorem vulgant; nec ineptè: nam Deus
non esset, nì misericors. Naxera in Jos. 7. §.

25. *Vivit Dominus Deus Israhel si erit annis
bis ros &c.* 3. Reg. 17. 1. Benè committitur
Elia pluviae dispensatio: non enim divina Bo-
nitas posset videre tantam hominum indigen-
tiam, quia mox subveniret eis. S. Basilius Seleuc. or. 11. O lingua, quæ cœlum frænas!
o Domini in homines charitas! seruo commit-
tit, res conditas gubernet. Reveritus siquidem
est ardorem pietatis suæ, & Elia creature
habenas permisit. Bæza t. 2. l. 11. c. 2.

§. 2. *Elias quidem in turbine teatus est.* Eccl.
48. 13. Cur nè peccatores videat; quos susti-
nere non potest. S. Basilius Seleuc. or. 11. de
Elia, cum raperetur, ait in persona Dei: tibi,
peccantes cernere, grave spectaculum; mihi
verò, qui sum Dominus, lex de humanitate
præscripta est; meipsum debitorem clementiæ
constitui. Tu ergo subi diversorum à pecca-
to liberum, carne velitus cum Angelis con-
versare: ego verò per incarnationem ad homi-
nes veniam; ego in eorum salutem curram.
Bæza t. 2. l. 9. c. 3. §. 4.

Ut faciat opus suum. Is. 28. 21. Opus pro-
prium Dei est, misereri, & parcere, condona-
re: non suum, sed alienum est, irasci, punire.
S. Hieron.

*Nanquid obliviſci potest mulier infantem
suum?* Is. 49. 15. quasi misericordia matris in
filiis non tam sit opus liberæ voluntatis, quam
opus naturæ. Et nihilominus vincit miseri-
cordiæ Deus cunctas matres. Bæza t. 2. l. 11. 2.

§. 2.

*Reverttere aversatrix Israhel, quia san-
ctus ego sum.* Jerem. 3. 12. Hebr. & Septuag.
quia misericors ego sum.

Ex Novo, & Patribus.

*Neminem voluit scire, & non potuit la-
tere.* Marci 7. 24. Hugo Card. hic. non po-
tuit latere de misericordia. Sicut dicitur de
homine largo; quod non potest concedere so-
lus. Sylveira in Matth. 15. 1. 6. c. 2. t. 4.

Non misit Deus Filium suum &c. Joan.
3. 17. Pius, benignus, & misericors, Deus est,
qui vult homines salvos fieri: sed peccatores
increduli eum ad judicandum trahiunt. Ini-
quitas tribunal judiciale constituit; salvare vel-
let, non judicare. Simon. Cœf. 1. 11. c. 6.

*Pater misericordiarum, & Deus totius
consolationis.* 2. Cor. 1. 3. Alibi sœpè voca-
tur Deus, dominator terra; vel *Dominus
cœli, & terre:* ubi verò de misericordia
eius agitur; non Dominus, sed *Pater* dicitur
misericordiarum. Quasi non possit dominari
pro libitu sua misericordia, eamque contine-
re; sed fit opus naturæ. Bæza t. 2. l. 11. c. 2.

§. 2. Non Pater ultionum dicitur, sed misericor-
diarum: non modò, quod pater videatur mi-
sereri potius, quam indignari; sed quod miser-
endi causam sumat ex proprio, ulciscendi ma-
gis ex nostro. S. Bernardus f. 1. de Nat. Apud
Velloso in Judith. 7. Parax. 34.

Deus omnipotens, & clemens; cuius natu-
ra bonitas, cuius voluntas potentia, cuius opus
misericordia. S. Leo f. 2. in solemnit. Nat.
D.

Religiosus carnifex stringit gladium. Pa-
tris erat, quod levavit; Dei fuit, quod peper-
cit. S. Zeno Veron. f. 3. agit de Abraham im-
molante filium. *Deus, cui proprium est, mi-
sereri semper, & parcere,* canit Eccle-
sia.

§. V.

*Misericordia Dei immensa, incom-
prehensibilis.**Ex Veteri.*

Osculatur est Joseph omnes fratres suos.
Gen. 45. 15. Joseph autem venditores suo-
sculatur flendo, quando Christus suis pec-
catoribus reconciliatur plurimum miserando.
S. Bonavent. f. 4. D. 5. Pent.

Congrega jumenta tua. Ex. 9. 19. Ecce
clementiam Dei, qui, etiam irascens, iram clem-
entiæ diluit, poenamque mitigat. Cornelius
hic.

*Sit inter vos, & arcum, spatiū cubito-
rum duū milliū.* Jos. 3. 4. At Novi Te-
stamenti arca Christus omnes accedit, omnibus
se sociat. Besseus D. 3. Pent.

*Uinam appenderentur peccata mea, qui-
bus iram merui.* Job. 6. 2. Quantumcumque
magnum peccatum sit, major est misericordia
Dei. Quod si vis scire, pone peccata in sta-
tera crucis. Hugo Card. in Gen. 4.

*Miserere mei Deus secundum magnam
misi-*

N 3

misericordiam tuam. Ps. 50. 1. Dei misericordia tanta est; ut nullâ oratione explicari possit, nullâ cogitatione comprehendendi; mentemque omnem excedat, ac rationem supereret. S. Chrysost. hic. Magnam quero misericordiam; quia non decet tuam magnificentiam parva dare; imò exaudiri dignus non essem, si à magno parva peterem. Ego enim te illum alterum Magnum Alexandrum existimo, qui non attendis, quid me oporteat accipere, sed quid deceat te dare. Urbanus IV. P. in Ps. 50.

Emitte verbum suum, & liquefaciet ea. Ps. 147. 18. Non desperet nix, non desperet nebula, non desperet crystallum. De nive, tanquam de lana, conficitur & tunica. Nebula illa in pœnitentia salutem invenit; quia, quos prædestinavit, illos & vocavit. Sed licet sint inter prædestinatos durissimi, & multò quasi tempore conglaverint, & crystallus facili sint; non erunt duri misericordia Dei. *Emitte verbum suum &c.* S. August. hic. Excedit pietas Iesu omnem quantitatem, seu numerositatem. S. Bernardus s. 1. in Vigil. Nat. D.

Secundum magnitudinem ipsius, sic & misericordia illius cum ipso est. Eccl. 2. 23. Syrus: *sicut majestas ejus, ita & misericordia ejus.* Tigurina: *quanta est majestas est ipsius, tanta est ejusdem misericordia.* Significat Syracides hic; ex magnitudine majestatis, & potentiae, ori magnitudinem divinæ misericordie, & clementiae: magni enim animi, & celstis indolis, est, ira dominari, injuriis non moveri, peccantibus partere; imò benefacere. Cornelius hic.

Quia non defecerunt miserationes ejus. Thren. 3. 22. quia in nullo deficiunt, ut non de fonte fluent pietatis; si cujuslibet conversio non defecerit. S. Paschalius hic.

Fili hominis, leva planctum super regem Tyri. Ezech. 28. 11. Quā bonus Deus! qui etiam eos, qui se negaverunt, deflet! & hoc venit ex amoris affectu. Origenes hic hom. 13.

Ex Novo, Patribus, & aliis.

Tibi, tu semper mecum es. Luc. 15. 31. O quid facit vis amoris! quamvis malo filio non esse nescit, non esse non potest, pater: videt filium degeneratum animo; videt paternæ pietatis, paterni generis, nil habere; & tamen nuncupat filium. S. Chrysol. f. 4.

Videns civitatem, flevit super illum. Luc. 19. 41. Sicut potestas, & honor, decent regem; sic pietas, dolor, deceat Pontificem. *Non habemus Pontificem, qui non possit compati &c.* Hebr. 4. 15. Ostenditur autem hæc pietas Christi magna: quia in die summi honoris sui in terris non cessabat à lacrymis per afflictum compassionis. S. Bonavent. hic.

Benignus est Deus; nec ullus homo poterit illius benignitatem satis prædicare. Imò etiam omnes omnium hominum linguae simul coacervarentur; nec sic quidem partem aliquam benignitatis illius enarrare poscent. S. Cyril Jer. Catech. 2.

Considera scintillam, quæ casu incidit in pelagus: susterne se aliquo potest, aut appare? Quantum scintilla ad pelagus collata; tandem est hominis malitia, si eam componas cum benignitate Dei. Imò verius non tantum; sed tanto amplius præcellit clemens Dei: pelagus enim, et si eximia sit magnitudo, tuum tamen habet modum; Dei autem clemens nullō clauditur fine. S. Chrysost. E. narr. in If. Proœmio priore.

Infans, licet nihil possit proficere, aut propriis pedibus accedere ad matrem nequeat; nihilominus volvitur, clamat, & plorat, inquitens matrem: erga quem summā misericordiā afficitur mater, & gaudet de infante quaren- te eam cum labore, & clamore. Et cum non possit infans ad eam pervenire; nihilominus, ob multam pueri inquisitionem, ipsa mater abit ad illum, amore pueri capta; & amplectitur, fover, atque alimentum profert summa cum dilectione. Hac ipsum benignus quoque Deus facit in anima ad eum accende, & ejus desideriō detenta. S. Macarius homilia 46.

Periflet totum, quod Deus fecerat; nisi misericordia subvenisset. S. Chrys. f. 42.

Ecce occurrit nobis Pater misericordiarum cum gratia, Mater misericordiarum cum gratia; Filius, qui est lux misericordiarum, cum gratia. S. Bonavent. s. 2. in hex.

Manus est virtus Christi, quæ habet quinque attributa, quasi quinque digitos, quibus Deus cuncta operatus est. Primus potentia, secundus sapientia, index; misericordia mediuss, qui largior est alius; *sicut misericordia ejus super omnia opera ejus,* gratia quasi medicus tangens venam cordis; justitia auricularis; quia minor alius appetat nunc S. Vincent. Ferr. f. 3. de S. Joan. B.

Ex ipsa misericordia detinemur, nè cadamus; cadentibus manus datur, ut resurgamus. Ipsa nos adjuvat, ut vincamus; ipsa nos salvat, nè pereamus; ipsa expectat dulciter, cum redire tardamus; ipsa porrigit manum, dum petimus; aperit, cum pulsamus; invenit ipsa bonum, quod querimus; emollit cor ad pœnitentiam; citò dimittit offendam; & per peccatum factam non tenet injuriam: dat largiter gratiam, multiplicat datum, servat multiplicatam. Multis, & miris modis Deus ex misericordia impedit, nè fiat peccatum; dat adversa, ut purget peccatum &c. O quām multiplex, & magna, est misericordia Dei! ô quām bene, qui ad ipsam configunt! ô quām malè, qui bene non utiuntur! cum in peccatis multis jaceant sub respectu ejus. Simon Cals.

l. i. c. 26.